

Tunnel sikrer danske frø

Af Lise C. Deleuran, Danmarks JordbrugsForskning

Danmark kan producere økologiske frø af langt de fleste grøntsager ved hjælp af et tunnelsystem

Økologiske frø af høj kvalitet kan være et problem at skaffe. Frø af arter som gulerod og kål har tidligere været dyrket i Danmark, men de senere år er produktionen flyttet til Frankrig og Italien, hvor der generelt opnås bedre frøkvalitet på grund af klimaet. Afgrøden modner tidligere sydpå, og det mindsker forekomsten af de svampe, der ødelægger kvaliteten af frøet. Ved at dyrke frøafgrøderne i tunneler kan vi dog nærme os de sydlandske klimaforhold. Temperaturen i tunnelen øges et par grader i forhold til ude på marken, og vandingen foregår via drypslanger, så tørkesituationer kan skabes på de rigtige tidspunkter. Samtidig sikrer systemet mod de vandplask, der medvirker til at sprede svampeangreb fra én plante til en anden.

Frøafgrøder stortrives

Et nyligt afsluttet projekt under FØJO har fokuseret på opbygning af en økologisk produktion af grøntsagsfrø for de arter, der har det største økologiske produktionsareal i Danmark, og hvor frøproduktion vel at mærke er realistisk. Redskaberne er simple; en letvægtstunnel, drypslanger, et bistade og et hakkejern. Resultaterne er lovende, og viser, at der er gode muligheder i dansk produktion af økologiske frø af god kvalitet. Mange frøafgrøder stortrives i tunnel. Og systemet er velegnet også til niche-arter og små produktioner, så der er mulighed for at bevare et bredt sortiment af frø af forskellige arter.

Forsøg med tre arter

Tunnelen er 5 meter bred, 50 meter lang og har 1 meter høje sider beklædt med insektnet. Taget er af plastfolie. Siderne er lodrette, hvilket betyder, at man har en rimelig fornuftig arbejds højde.

Vi har i projektet haft forsøg med gulerod, porre og blomkål. Gulerødderne har vi sået i væksthuse i august og sat i koldt hus vinteren over til efterfølgende udplantning i tunnelen. Men man kan også overvintre rød-

derne og udplante disse i foråret. Porrerne overvintres på friland inden udplantning og blomkålsplanterne sås i væksthuse i løbet af vinteren eller det tidlige forår og får en kuldebehandling inden udplantning.

Tunnelproduktionen er dyrere i forhold til produktion på marken, så det er en fordel at kunne høste på mest muligt, uden det går ud over frøkvaliteten. Derfor har vi arbejdet med forskellige plantetætheder, idet stor afstand mellem planterne forventes at give den bedste frøkvalitet, mens det største udbytte fås, når planterne står tæt.

I 2005 var tunnelen indrettet til demonstration. Det var et flot syn med så forskellige afgrøder som raps, rucola, gulerod, porre, løg, chrysanthemum, limnantes, hvidkløver, spinat, blomkål, purløg, kinakål, honningurt og boghvede. Det gav mange gode idéer til fremtiden, men viste først og fremmest at et bredt spektrum af vores niche frøafgrøder trives godt i tunnel.

I 2006 bliver tunnelen brugt til forsøg for Foreningen for Biodynamisk Jordbrug om bedre dyrkningssikkerhed, udbytte og afgrødekvalitet af radise, rucola, vårhvede og olieholder.

Denne klumme blev bragt d. 22. september 2006 i Økologisk Jordbrug nr. 368.